

De strijd tegen de alcohol in de Verenigde Staten

De Amerikaanse strijd tegen de drank kent een lange traditie waarin kerken een cruciale rol speelden. Na de achttiende eeuwse onafhankelijkheidsstrijd steeg het drankgebruik snel in de Verenigde Staten door de enorme toename van de whiskeyproductie: graan was makkelijker te vervoeren in gedistilleerde vorm dan in natura. Rond 1830 werd bijna vijftien liter pure alcohol per hoofd van de bevolking geconsumeerd. In dezelfde periode verplaatste het drinken zich buitenshuis, waardoor openbare dronkenschap veel zichtbaarder werd. De maatschappelijke gevolgen waren meetbaar in de toename van het aantal ongevallen, van huiselijk geweld en van constateerbare lichamelijke verzwakking. De eerste nationale drankbestrijdingsorganisatie in de Verenigde Staten, de American Temperance Society (ATS), werd in 1826 door een groep predikanten opgericht in het kielzog van religieuze tractaatgenootschappen. In de periode 1825-1855 mobiliseerde de ATS kerken en ondernemers, omdat die gebaat waren bij zelfbeheersing van hun werknemers, maar ook arbeiders zelf en voor de markt producerende boeren. De drankbestrijders, die door veel kerkleden gesteund werden, riepen drinkers en dronkaards op een gelofte af te laten leggen, eerst tot matiging, later tot geheelonthouding. In de jaren 1840 ontving de drankbestrijding een nieuwe impuls van seculiere groepen van voormalige dronkaards. Hoewel in navolging van de staat Maine, waar in 1851 de productie van en handel in alcohol werd verboden, twaalf andere staten werden drooggelegd, stagneerde de beweging omdat de slavernijkwestie in het midden van de eeuw de morele verontwaardiging afroemde.⁵

Toen na de burgeroorlog het succes van de eerdere golf van drankbestrijders was weggeblazen en vrouwen steeds vaker mishandeld werden door hun dronken echtgenoten en burens, zetten de vrouwen van de Woman's Christian Tempe-

rance Union (WCTU) de strijd voort. De WCTU kende een spontaan begin in 1873 toen vrouwen in de staat Ohio na een lezing tegen drankmisbruik bij een lokaal café gingen posten om dronkaards op te roepen de fles te laten staan en de uitbater te bewegen ander werk te zoeken. De landelijke organisatie die het volgende jaar werd opgericht had een uitgesproken interkerkelijk karakter. De maatschappelijke acties werden ondersteund met gebedsdiensten en de strijd werd onder psalmgezang gevoerd. Naar schatting meer dan 150.000 vrouwen deden actief mee aan deze kruistocht. Onder de bezielende leiding van Frances Willard, die in 1879 tot voorzitter werd gekozen, ontwikkelde de WCTU een breed programma aan evangelisatie-acties en hervormingen (vrouwenkiesrecht, armoedebestrijding, hulp aan gevangenen en vakbondsrechten) die de campagne tegen alcoholmisbruik ondersteunde.⁶

Ook de mannen namen nieuwe initiatieven. In 1869 richtten drankbestrijders de Prohibition Party (PP) op uit onvrede met het beleid van de Republikeinse Partij die in betrekkelijk korte tijd haar morele overwicht dat ze opgebouwd had in de strijd tegen de slavernij, had verloren. De doelstelling van deze nieuwe partij was een Prohibition Amendment in de grondwet af te dwingen door gebruik te maken van het machts-evenwicht tussen de bijna even sterke Democratische en Republikeinse partijen. Ondanks lokale en regionale successen (met in het topjaar 1892 271.000 stemmen) en samenwerking met de WCTU wist ze slechts een minderheid onder de Amerikaanse kiezers tot een loyaliteitsbreuk te bewegen. Wel heeft haar kortstondige succes de drankbestrijders gemotiveerd om politieke middelen te gebruiken.⁷

De organisatie die verantwoordelijk werd gehouden voor de drooglegging, de Anti-Saloon League (ASL), had ook haar bakermat in Ohio. In 1893 vormde de ASL een landelijk verband om stap voor stap de verkoop van alcohol terug te